

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 55

van **ANNICK LAMBRECHT**

datum: 14 augustus 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, BUITENLANDS BELEID, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

Toerisme - Provinciale spreiding

Toerisme zit in de lift. In 2018 noteerde men 41,3 miljoen toeristische overnachtingen, 7 procent meer dan in 2017. Maar wie naar hier komt, kiest voor de voor de hand liggende bestemmingen, zoals de kust en de Vlaamse kunststeden

In Vlaanderen is de provincie West-Vlaanderen de absolute koploper met 12,1 miljoen overnachtingen. Brugge is uiteraard populair, gevolgd door de kust, waar Koksijde met de meeste pluimen gaat lopen (1,5 miljoen overnachtingen). Daarna volgen Oostende, De Haan en Knokke-Heist. De kunststeden Brugge, Brussel, Antwerpen en Gent zitten eveneens boven het miljoen.

Over het aantal bezoekers per inwoner, waarmee men de toeristische druk op een stad of regio zou kunnen meten, zijn weinig cijfers beschikbaar. Brugge kende in 2018 2,1 miljoen overnachtingen, maar daar kwamen nog eens 7 miljoen dagtoeristen bij.

Daarenboven blijkt uit de top 20 van toeristische attracties in het Vlaamse Gewest dat in 2018 een rondvaart op de Brugse reien het populairst was, gevolgd door Plopsaland De Panne, een bezoek aan de Sint-Baafskathedraal in Gent, de Zoo van Antwerpen en die van Planckendaal. In 2017, 2016, 2015 en 2014: precies dezelfde top vijf, maar dan met Plopsaland op de eerste plaats.

Bart Neuts, onderzoeker geografie en toerisme aan de KU Leuven, vindt het jammer dat de Vlaamse overheid de bezoekerscijfers voor de attracties niet prijsgeeft en dat er evenmin een ranking blijkt te zijn van de minst populaire attracties. Het Scheldeland, het Meetjesland, de Leiestreek en Limburg zijn minder bezochte plaatsen. Volgens Neuts zou men dus kunnen inzetten op meer spreiding naar het platteland. Het zou volgens hem alleszins een opsteker zijn voor het onderbenutte erfgoed daar.

1. Uit onderzoek blijkt dat de toeristen vooral kiezen voor de voor de hand liggende bestemmingen.

Overweegt de minister om in de toekomst ook de andere provincies of regio's, die minder bezocht worden, meer in de kijker zetten? Zo ja, op welke manier? Zo neen, waarom niet?

2. Klopt het dat er geen cijfers beschikbaar zijn over het aantal bezoekers per inwoner? Zo ja, hoe komt dit en is het mogelijk om dit in de toekomst wel te registreren?

3. Klopt het dat er geen bezoekerscijfers bestaan voor de toeristische attracties in Vlaanderen? Zo ja, hoe komt dit en is het mogelijk om dit in de toekomst wel te registreren?
4. Kan de minister een overzicht geven van het totaal aantal binnen- en buitenlandse toeristen die naar Vlaanderen komen?

Graag het overzicht per deelbestemming (de kust, kunststeden en Vlaamse regio's) en sinds 2014 tot op heden.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, BUITENLANDS BELEID, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 55 van 14 augustus 2019

van **ANNICK LAMBRECHT**

1. Op basis van de aankomst- en overnachtingscijfers 2018 wordt ontkracht dat toeristen steeds kiezen voor de voor de hand liggende bestemmingen. Van de meer dan 33 miljoen overnachtingen die in 2018 in Vlaanderen hebben plaatsgevonden, vond meer dan één derde immers plaats in de Vlaamse regio's. Dit aandeel is groter dan het aantal overnachtingen in de kunststeden (6,4 miljoen), de Vlaamse Kust (8 miljoen) en Brussel (7 miljoen).

Ik kan als uittredend Vlaams minister van Toerisme geen voorafname doen op het toekomstig toerismebeleid, en in het bijzonder de accenten die zullen worden gelegd.

2. Deze cijfers zijn voorhanden en eenvoudig te berekenen. Het betreft immers de verhouding tussen het bezoekers- en het inwonersaantal. Dus voor elke plaats in Vlaanderen kan dit in theorie berekend worden. Toch zijn er twee kanttekeningen bij te plaatsen:
 - Cijfers over verblijfstoerisme zijn gekend en beschikbaar. Het is evenwel minder evident om correcte cijfers over dagtoerisme te genereren. Dit betekent dat een indicator met betrekking tot toeristische druk kan berekend worden, maar in hoofde van verblijfstoerisme. Bijvoorbeeld: cruisetoeristen die slechts enkele uren in Brugge blijven of toeristen die in Brussel overnachten maar overdag Brugge bezoeken worden niet meegenomen voor de berekening van de ratio bezoeker/bewoner in Brugge.
 - Een dergelijke ratio zal gemeenten met kleinere inwonersaantallen eerder benadelen, aangezien er geen rekening wordt gehouden met de oppervlakte. Ik geef een voorbeeld om deze redenering te verklaren. Als de ratio bezoeker/bewoner berekend wordt, gaat de top 10 bestaan uit plaatsen zoals Mol, Lommel en Peer aangezien hier vakantieparken gelegen zijn waar traditioneel gezien veelal gezinnen (grotere groepen) naartoe komen met een langere verblijfsduur. Het is echter zo dat het hier om een zeer specifiek lokaal fenomeen gaat en de bezoekers vaak het vakantiepark niet verlaten. Er kan dan bezwaarlijk over (negatieve) druk gesproken worden.

Omwille van bovenstaande bedenkingen worden deze indices niet standaard gepubliceerd.

3. Bezoekerscijfers voor toeristische attracties in het Vlaamse Gewest zijn raadpleegbaar in de attractiebarometer (<https://www.toerismevlaanderen.be/attracties-0>). Vanaf 2012 tot 2018 beheerde Toerisme Vlaanderen, in samenwerking met de provinciale partners, de attractiebarometer waarin de uitbaters van attracties en musea op vrijwillige basis hun bezoekerscijfers konden ingeven. Sinds dit jaar is deze barometer volledig vernieuwd en zal deze in het najaar ook online verschijnen, met meer interessante inzichten (bijvoorbeeld per herkomstland en gegevens per maand). De top 20-lijsten waarover sprake in uw vraag komen uit de barometer van Toerisme Vlaanderen. De lijsten geven geen cijfers van individuele attracties. Cijfers worden

alleen op geaggregeerd niveau (provincie, toeristische regio) vrijgegeven, in vergelijking met de aankomsten en overnachtingen.

4. Het aantal aankomsten en overnachtingen wordt gepubliceerd op de website van Toerisme Vlaanderen in een dynamisch dashboard. Hierin worden cijfers weergegeven tot op het niveau van de verschillende toeristische regio's (<https://www.toerismevlaanderen.be/toerisme-cijfers-2018-xl>).

U vindt er ook de cijfers van de voorbije jaren terug. In kader van een evolutieve benadering moet men er wel rekening mee houden dat door methodologische wijzigingen in 2015 het niet aangewezen is om 2014 en 2015 met elkaar te vergelijken.

Cijfers voor 2019 zijn momenteel beschikbaar tot en met de maand mei.